

KUNTATIIMI

JÄSENTIEDOTE 1/2008

Sisältö

Luottamusmiehiksi tarvitaan eri ammattien edustajia	sivu 1
Luottamusmiehen avulla voit vaikuttaa	sivu 2
Teknisten järjestelyerä jaetaan paikallisesti	sivu 4

Maaliskuu 2008

Luottamusmiehiksi tarvitaan eri ammattien edustajia

Neuvottelujärjestömme Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n luottamusmieskausi päättyy tämän vuoden heinäkuussa. Uudelle kolmivuotiselle kaudelle valitaan luottamusmiehet maaliskuuhuhtikuun aikana. Nyt on jäsenillä mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa, sekä päästä edunvalvonnan näköalapaikalle!

Luottamusmiehen tehtäviin ei ole ollut tungosta. Yleensä paikastaan luopuvalle luottamusmiehelle ehdoksi on asetettu jatkajan etsiminen. Luottamusmiehen tehtävää pidetään vaativana: on osattava olla purnaavien jäsenten edustajana ja työnantajan maalitauluna – puun ja kuoren välissä.

Totta on, että luottamusmiehen tehtävä ei ole helppo ja siinä saatetaan joutua välittämään yksittäisen jäsenen tai ryhmän ja esimiehen välisessä kiistassa. Useimmiten tapellaan tietenkin rahasta. Palkkauksellisten epäkohtien kaivo – toinen saa enemmän kuin toinen – on pohjaton.

Luottamusmiehen tehtävä on määritetty KVTES-sopimuksessa

selkeästi. Hän edustaa liiton jäseniä työehtosopimuksen tulkintaan liittyvissä kysymyksissä, neuvottelee erimielisyyksistä, tiedottaa asioista osapuolten kesken, osallistuu henkilöstöedustusten nimeämiseen ja edistää työrauhan ylläpitämistä.

Kuntasektorin muutoksessa liittojen luottamusmiesten tehtävän tärkeys vain lisääntyy. Työehtosopimukseen on tullut yhä enemmän paikallisesti neuvoteltavia järjestelyeriä, joiden jakamisessa olisi tärkeää huomioida eri ammattiryhmät. Kuntien palvelurakenteita uudistettaessa on tärkeää huomioida sekä henkilöstön työehtojen myönteinen kehittyminen että eri ammattien asiantuntijuuden säilyttäminen. On tärkeää, että on edusmies sekä uuden valmisteluun että kuntia tai palveluja yhdistettäessä.

Luottamusmies on nyt siirtymässä puun ja kuoren välistä ulos metsänhoitohommiin. Erimielisyydet kuuluvat totta kai edelleen kehitykseen ja niiden keskellä on osattava toimia. Mutta samalla on hyvällä näköalapaikalla vaikuttamassa tärkeäksi kokemuksi asioihin työnte-

kijänä ja ammattikuntansa edustajana.

Liittojen ja luottamusmiesten toiminta on vuorovaikutteista. Oma ammattiliitto ja neuvottelujärjestö JUKO tukevat luottamusmiesten toimintaa järjestämällä koulutusta ja viemällä ”kentän ääntä” eteenpäin sopimusneuvotteluissa. Liiton asiamiehet ovat myös luottamusmiesten käytettävissä.

Kiitos luottamusmiestehtävissä toimineille kuluneen kolmen vuoden yhteistyöstä.

Tervetuloa mukaan seuraavalle luottamusmieskaudelle!

*Jaakko Korpisaari
kuntasektorin
asiamies
Akavan Erityisalat*

Luottamusmiehen avulla voit vaikuttaa

Luottamusmies edustaa jäseniä paikallisissa neuvotteluissa. Kuntakentän mullistuksissa hänen asemansa korostuu entisestään.

Kunnissa ja kuntayhtymissä vaikuttaa tällä hetkellä yhteensä noin 1 700 Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn luottamusmiestä ja pääluottamusmiestä. He valvovat kaikkien jukolaisten liittojen jäsenten etuja.

Nykyisten luottamusmiesten toimikausi päättyy heinäkuun lopussa ja uudet valitaan elokuun alussa alkavalle kolmivuotiskaudelle. Vaalit pidetään huhtikuun loppuun mennessä ja niissä on äänioikeus kaikilla jukolaisten liittojen jäsenillä. Jäsenen on tärkeää äänestää näissä vaaleissa!

Kunnissa ja kuntayhtymissä JUKOlla on yksi pääluottamusmies,

ellei paikallisesti toisin ole sovittu. Suurissa kaupungeissa ja kuntayhtymissä pääluottamusmiehiä voi olla kaksi tai jopa useampia. Jos pääluottamusmiehiä on esimerkiksi kaksi, toinen hoitaa opetusalan ja toinen muut, siis KVTES:n, Teknisten sopimuksen ja Lääkärisopimuksen piirissä olevat jäsenet.

Luottamusmiehet hoitavat tehtävänsä yleensä oman työn ohella. Suurissa kunnissa pääluottamusmiehet voivat olla kokonaan vapautettuja varsinaisista työtehtävistään, jolloin he voivat keskittyä täysipainoisesti jäsenten edunvalvontaan. Työstä vapautuksen määrä on sidoksissa edustettavien jäsenten lukumäärään. Sopimuksen mukaan 120–135 edustettavaa tuo yhden päivän vapautuksen viikossa.

Luottamusmies neuvottelee paikallisieristä

Luottamusmiehen keskeinen tehtävä on neuvotella paikallisesti jaettavista ns. järjestelyieristä. Ne ovat keskeinen elementti muun muassa luotaessa ja kehitettäessä palkkausjärjestelmiä. Paikalliset erät ovat välttämättömiä myös korjattaessa erilaisia palkkaväärityksiä tai motivoitaessa henkilöstöä.

Yksittäisen viranhaltijan tai työntekijän ansionkehitys ei siis ole kiinni yksinomaan keskustason sopimusratkaisuista; myös paikallisilla neuvotteluilla voi vaikuttaa omaan palkkaukseen.

Onkin erittäin tärkeää, että jokaisella JUKOn jäsenliittoon kuuluvalla on luottamusmies, joka on perehtynyt ao. sopimusalaan ja paikallisiin erityisolosuhteisiin. Luottamusmiehen velvollisuus on selvittää edustamiensa ammattiryhmien palkkaukselliset epäkohdat ja viedä niiden korjausta eteenpäin. Paikal-

Kunta- ja palvelurakennemuutostuon jukolaisen luottamusmieskoulutuksen ajankohtaisia aiheita. Tammikuun neuvottelupäivillä hankkeen tilanteesta luennoi projektipäällikkö Mauri Marjamäki Kuntaliitosta. Neuvottelupäivillä keskusteltiin vilkkaasti myös muun muassa uudesta KVTES-sopimuksesta sekä jukolaisesta luottamusmiestoiminnasta.

lisenä toimintamallina voi olla joko luottamusmiehen järjestämät ammattiryhmäkohtaiset kokoontumiset tai tiedotus sähköpostitse.

Samoin eri ammattiryhmien tulee aktiivisesti tuoda omia palkkauksellisia tai muita työsuhteen ehtoihin liittyviä kysymyksiä luottamusmiehelle tietäväksi. Luottamusmiehet ottavat yleensä kiitollisina vastaan aloitteita asetettaessa jukolaisia tavoitteita esimerkiksi järjestelyeräneuvotteluihin. Jäsenen ei siis kannata rajata aktiivista otetta vain luottamusmiestoiminnassa äänestämiseen.

Vaikuta luottamusmiestoiminnassa!

Tänä vuonna valitaan tehtäviinsä uudet JUKOn kuntasektorin luottamusmiehet. Luottamusmiestoiminta järjestetään huhtikuun loppuun mennessä ja ehdokasasettelu on parhaillaan käynnissä.

Eri ammattiryhmillä on mahdollisuus asettaa ehdokkaita vaaleihin. On tärkeää, että esimerkiksi kirjastonhoitajilla, hallinnon asiantuntijoilla sekä teknisellä sektorilla on oma luottamusmiehenä.

Luottamusmiestoiminnassa yksittäiset jäsenet pääsevät vaikuttamaan valintoihin. Äänioikeus on jokaisella JUKOn jäsenliittoon kuuluvalla. Vaalit järjestää JUKOn pääluottamusmies ja ne toimitetaan esim. vaalikokouksena.

Uudet luottamusmiehet aloittavat elokuun alussa. Toimikausi kestää kolme vuotta ja päättyy 31.7.2011.

KUVA: TAPIO MUSTASAARI

Viitisenkymmentä jukolaista luottamusmiestä kokoontui tammi-kuussa neuvottelupäiville Helsinkiin. Osallistujat edustivat Agronomiliittoa, Akavan Erityisaloja, Luonnontieteiden Akateemisten Liittoa, Suomen Psykologiliittoa, Suomen Valtiotieteilijöiden Liittoa ja Talentiaa.
Kuva: Tapio Mustasaari

Kuntakentän muutoksista haasteita

Luottamusmies on luonteva jäsentensä edustaja myös paikallisissa työnantajan ja henkilöstön yhteistoimintaelimissä. Työskentelemällä näissä elimissä voidaan vaikuttaa esimerkiksi kunnan harjoittamaan henkilöstöpolitiikkaan, työpaikkojen työolosuhteisiin ja vaikkapa henkilöstöetuihin.

Lähivuosina maassamme toteutuu monia kuntaliitoksia. Luottamusmiehet valvovat liittyvien kuntien henkilöstön asemassa tapahtuvia muutoksia ja toimivat henkilöstön edustajina eri työryhmissä. On erityisen tärkeää toimia ryhmissä jo uudistusten valmisteluvaiheissa. Näin päästään vaikuttamaan tuleviin linjauksiin. ■

*Simo Kekki
neuvottelupäällikkö,
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry*

Kunta-alan luottamusmiestäjärjestelmä

Luottamusmies edustaa ammattiliittoon kuuluvia kyseisen työpaikan työntekijöitä. Luottamusmiehet valitaan pääsopijajärjestöittäin. Myös toimikauden pituus vaihtelee eri pääsopijajärjestöissä.

Pääsopijajärjestöt ovat

- Kunta-alan unioni = Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ja Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty (osuus kunta-alan henkilöstöstä 46 %)
- Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO = akavalaisia liittoja (26 %)
- Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN = Uusi Insinööriliitto, muut STTK:n liittoja (4 %).
- Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ = Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer (Terveydenhoitoalan ammattijärjestö Tehy erosi TNJ:stä syksyn työmarkkina-neuvottelujen aikana).

Liitto tukee luottamusmiehiä

Liitot ja neuvottelujärjestö tukevat luottamusmiesten työtä:

Koulutuksella

- Luottamusmiehen asema, tehtävä ja oikeudet
- Työehtosopimuksen sisältö
- Neuvottelutaidot
- Paikallisen sopimisen käytännöt
- Ajankohtaiset sopimus- ja lainsäädäntömuutokset
- Kunta- ja palvelurakennemuutos

Ajankohtaisella tiedotuksella

- Liittojen lehdet, kotisivut ja tiedotteet
- Ohjeistus ajankohtaisista kysymyksistä mm. järjestelyerien kohdentamisesta
- JUKOn luottamusmieskirjeet

Asioiden eteenpäinviemisessä

- Liittojen asiamiehet tuntevat oman jäsenistönsä ja näiden ammattikuntien erilliskysymykset
- Tuetaan paikallisia neuvotteluja valmistelemalla perusteluja
- Lakimiehet auttavat työsuhteitten ongelmatilanteiden ratkaisemisessa

Liittojen asiamiesten yhteystiedot takasivulla!

Neuvottelut kariutuivat

Teknisten järjestelyerä jaetaan paikallisesti

Järjestelyerän jakotapaa pohtinut työryhmä ei päässyt sopuun teknisten sopimuksen kehittämistä.

Järjestöjen oli määrä sopia helmikuun puoliväliin mennessä siitä, miten teknisillekin maaliskuun alussa tuleva 0,5 prosentin järjestelyerä käytetään. Asiasta oli sovittu Kunnallisen teknisen henkilöstön virkaja työehtosopimuksen 2007–2009 (TS-07) allekirjoituspöytäkirjassa. Siinä sovittiin myös, että TS-palkkausjärjestelmän kehittämistarpeet selvitetään heti sopimuskauden alussa. Lisäksi oli määrä sopia betonierillisän suojauksen poistamisen keinoista.

TS-työryhmä kokoontui näiden asioiden tiimoilta useita kertoja. Erilaisia luonnoksia uudeksi sopimukseksi laadittiin, useista asioista oltiin yhtä mieltä työnantajan kanssa, ja ilmapiiri neuvotteluissa oli luottavaisen positiivinen. Kaikista muutoksista ei kuitenkaan päästy yksimielisyyteen, ja työnantaja lopetti neuvottelut tuloksettomina 11.2.2008. Näin ollen teksteihin ei tullut mitään muutoksia, ei edes selventäviä tai stilistisiä.

Paikallinen järjestelyerä 1.3.2008

Paikallista maaliskuun alussa jaettavaa järjestelyerää jaettaessa on nyt toimittava allekirjoituspöytäkirjan 3 §:n mukaisesti. Siinä on todettu, että ”jos sopijapuolet eivät muuta sovi, järjestelyerä (0,5 %) käytetään paikallisten epäkohtien korjaamiseen ja palkkausjärjestelmän kehittämiseen paikallisesti siten, että korotuksilla tuetaan toimintojen ja tehtävien uudelleenjärjestelyä. Järjestelyerää kohdennetaan niihin yksiköihin, jotka ovat toimintojen

ja tehtävien uudelleenjärjestelyillä parantaneet toiminnan laatua ja tehokkuutta. Järjestelyerästä päätettäessä on myös otettava huomioon, että esimiesasemassa olevien palkkaus on oikeassa suhteessa heidän alaistensa palkkaan nähden. Erä käytetään tehtäväkohtaisten palkkojen tarkistuksiin ja henkilökohtaisten lisien maksamiseen.” Loppujen lopuksi järjestelyerästä siis sovitaan paikallisesti.

Samapalkkaerä 1.3.2008

Maaliskuun alussa tulee maksuun myös 0,4 prosentin samapalkkaerä. Tämä erä on tarkoitettu poistamaan naisten ja miesten välisiä perusteettomia palkkaeroja, ja se kohdennetaan erityisesti naisvaltaisille koulutetuille aloille.

Allekirjoituspöytäkirjassa on luetelo nimikkeistä, jotka muun muassa tulevat kysymykseen. Kyseessä on esimerkkiluetelo, eikä sen ole tarkoituskaan olla tyhjentävä. Muita nimikkeitä, joilla tehdään vastaavia tehtäviä, on syytä ottaa erän piiriin. Naisvaltaisuus on todettu valtakunnallisesti: erä kohdennetaan aloille, joissa naisia on valtakunnan tasolla yli 50 prosenttia. Tämä naisvaltaisuus ei välttämättä täyty joka kunnassa, mutta tällöinkin nimike-esimerkit ovat ohjaavia.

Yleiskorotus 1.9.2008

Tänä vuonna on vielä tulossa yleiskorotus 1.9.2008. Tehtäväkohtaista palkkaa, henkilökohtaista lisää ja erillisiä korotetaan tällöin 2,4 prosentilla. ■

Anja Helin
asiamies

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

LIITTOJEN KUNTASEKTORIN ASIAMIEHET

Agronomiliitto

Mari Raininko, asiamies
puh. (09) 2511 1642
mari.raininko@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Jaakko Korpisaari, asiamies
puh. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

Driftingsjörsförbundet i Finland rf DIFF

Erik Karlberg, verksamhetsledare
tel. (09) 47 677 346
erik.karlberg@diff.fi
www.diff.fi

Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL

Kirsi-Marja Valariutta, asiamies
puh. (09) 2511 1663
kirsi-marja.valariutta@luonnontieteilijat.fi
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Tapio Hankala, toiminnanjohtaja
puh. (09) 6840 8112
tapio.hankala@metsanhoitajat.fi
www.metsanhoitajat.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA

Sirpa Pasula, työsuhteasiamies
puh. (09) 5844 4206
sirpa.pasula@safa.fi
www.safa.fi

Suomen Ekonomiliitto SEFE

Johanna Lähteenmäki, asiamies
puh. 0201 299 287
johanna.lahteenmaki@sefe.fi
www.sefe.fi

Suomen Lakimiesliitto

Esa Eriksson, asiamies
puh. (09) 8561 0313
esa.eriksson@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto SVAL

Arja Laine, asiamies
puh. (09) 6850 8020
arja.laine@sval.fi
www.sval.fi

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Anja Helin, asiamies
puh. (09) 2291 2209
anja.helin@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto

Sanna Knuuti, työsuhdelakimies
puh. 020 155 8808
sanna.knuuti@tradenomiliitto.fi
www.tradenomiliitto.fi

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö
puh. (09) 6226 8540
arja.varis@ykl.fi
www.ykl.fi